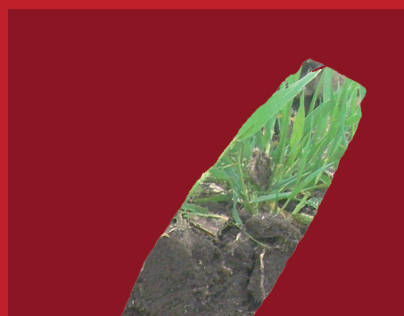

Erfgoedrapport Breda 113

Breda Burgstsedreef 8

Inventariserend veldonderzoek door middel van
proefsleuven

drs. Joeske Nollen
Lina de Jonge MA

Gemeente Breda

COLOFON

Titel: Burgstsedreef 8
Erfgoedrapport Breda 113

Auteurs: drs. J.H. Nollen en L. de Jonge MA
Kaarten: drs. J.H. Nollen
Eindredactie en autorisatie: drs. F.J.C. Peters

Veldwerk en uitwerking: drs. J.H. Nollen, L. de Jonge MA, J.S. Harmanus, A. Peemen, A. schut
Senior archeoloog: drs. F.J.C. Peters

ISSN: 2210-9552

© Gemeente Breda, 2013

Gemeente Breda

Directie Ontwikkeling
Afdeling Ruimte
Postbus 90156
4800 RH Breda

Breda

Burgstsedreef 8

Inventariserend veldonderzoek door middel van proefsleuven

drs. Joeske Nollen,
Lina de Jonge MA

Samenvatting

In opdracht van Mevrouw van der Lee heeft de afdeling Ruimte van de gemeente Breda op dinsdag 9 juli 2013 een inventariserend veldonderzoek door middel van proefsleuven uitgevoerd aan de Burgstsedreef 8 te Breda. Aanleiding voor het onderzoek is de uitbreiding van een woning waarbij bodemverstorende werkzaamheden zullen plaatsvinden.

Tijdens het inventariserend veldonderzoek door middel van proefsleuven aan de Burgstsedreef 8 zijn geen archeologische sporen aangetroffen. Er is hier geen archeologische vindplaats aanwezig. De opbouw van de bodem bestond van onder naar boven uit een C-horizont, waarop in één profiel nog een inspoelingslaag aanwezig was (Bh-horizont). Deze was afgedekt met een oudere akkerlaag (A-horizont) die vervolgens weer was afgedekt met een recentere A-horizont. In de overige profielen wordt de C-horizont van de recentere A-horizont gescheiden door een zone waarin de beide lagen verploegd zijn; Cp-horizont.

Inhoudsopgave

1 inleiding-	11
2 ligging en aard van het terrein-	13
3 landschappelijke gegevens en historische context-	15
4 archeologische achtergronden-	19
5 doelstelling-	21
6 werkwijze-	27
7 resultaten-	29
8 conclusie-	31
9 waardering en aanbeveling-	33
10 literatuur-	35
Bijlage 1: sporenlijst-	37
Bijlage 2: vondstenlijst en aardewerkdeterminatielijst-	38
Bijlage 3: allesporenkaart werkput 1-	39
Bijlage 4: vlak- en maaiveldhoogtes in NAP-	40

1

INLEIDING

In opdracht van Mevrouw van der Lee heeft de afdeling Ruimte van de gemeente Breda op dinsdag 9 juli 2013 een inventariserend veldonderzoek door middel van proefsleuven uitgevoerd aan de Burgtsedreef 8 te Breda. Het plangebied was in gebruik als tuin. Aanleiding voor het onderzoek is de uitbreiding van een woning waarbij bodemverstorende werkzaamheden zullen plaatsvinden. De grondwerkzaamheden zullen eventueel aanwezige archeologische resten beschadigen en vernietigen.¹

Het doel van het inventariserend veldonderzoek door middel van proefsleuven is op een snelle en betrouwbare wijze inzicht te verschaffen in de aanwezigheid van archeologische resten in het plangebied. Daarbij dient voldoende inzicht te worden gegeven in de inhoudelijke en fysieke kwaliteit van de mogelijk aanwezige bewoningssporen op de betreffende locatie (aard, ouderdom, omvang, gaafheid, conservering) teneinde tot een waardestelling te kunnen komen. Belangrijk is dat op basis van het inventariserend veldonderzoek een beslissing kan worden genomen of verder (voor)onderzoek in het gebied noodzakelijk en verantwoord is.

Administratieve gegevens

Provincie Noord Brabant

Gemeente Breda

Plaats Breda

Toponiem Burgtsedreef 8

Objectcode BR-358-13

Noord-coördinaten 110.283 / 403.414, 110.301 / 403.428

Zuid-coördinaten 110.297 / 403.396 , 110.318 / 403.412

Kaartblad 44 D

Onderzoeksmeldingsnummer 57478

Opdrachtgever Astrid van der Lee

Bevoegd gezag Gemeente Breda

Uitvoerder Gemeente Breda, Afdeling Ruimte

Sr. Archeoloog drs. Joeske Nollen

Veldarcheoloog Lina de Jonge MA

Veldmedewerker John Harmanus, Alex Schut

2

LIGGING EN AARD VAN HET TERREIN

Het plangebied is gelegen ten zuidoosten van de huidige bebouwing op het perceel met nummer BDA 001 2101 aan de Burgstsedreef 8 te Breda. Het terrein is nu gedeeltelijk bebouwd en gedeeltelijk in gebruik als tuin. De Burgstsedreef ligt ten noordwesten van het plangebied. Het plangebied wordt aan de zuid en oostkant begrensd door verschillende percelen die een agrarische functie hebben. Het plangebied heeft een oppervlakte van circa 640 m² waarvan het grootste deel bebouwd gaat worden. Tijdens het inventariserend veldonderzoek is ongeveer 25 m² onderzocht, dit is 4 procent van het te verstoren oppervlak van het plangebied.

Afb. 1.
Plangebied Burgstsedreef 8 op topografische ondergrond

3

LANDSCHAPPELIJKE GEGEVENS EN HISTORISCHE CONTEXT

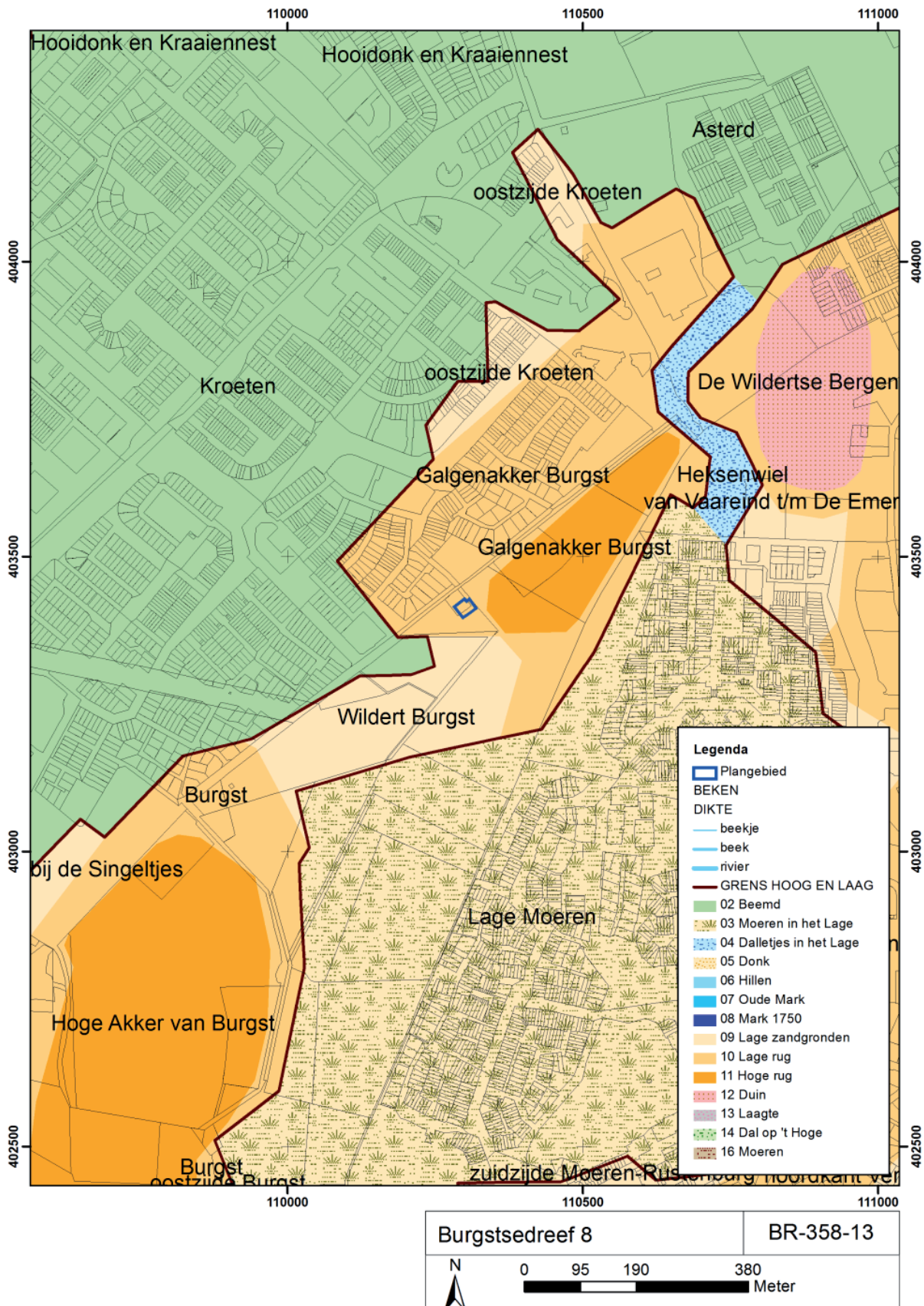
Op de geomorfologische kaart in archis is het plangebied gesitueerd op een dekzandrug. Leenders (2006) specificeert deze kartering en situeert het plangebied op de lage dekzandrug Galgenakker Burgst (10.016).²

De bodem van het plangebied bestaat uit laarpodzolgronden bestaande uit lemig fijn zand. De grondwatertrap is VI met een hoogste waterstand tussen de 40 en 80 centimeter onder maaiveld en een gemiddelde laagste grondwaterstand > 120 centimeter onder maaiveld.

Het plangebied is gelegen tussen de beemden van de Kroeten (29.021) in het noorden en de oude akkers van Galgenakker Burgst in het zuiden en oosten. Of de circa 75 meter ten oosten van het plangebied gelegen Galgenakker Burgst werkelijk heeft bestaan is onduidelijk, mogelijk berust dit op een volksverhaal. De datering van de galgenakker zou liggen tussen 1500 en 1625.

Op het perceel direct ten noordoosten van het plangebied was in 1824 bebouwing aanwezig. Het plangebied is gelegen binnen de grenzen van de heerlijkheid Burgst (25.001). De Burgtsedreef, waaraan het plangebied is gelegen, is één van de overgebleven dreven die door deze heerlijkheid liepen.

Afb. 2.
Fysisch landschap volgens
Leenders (2006) en
het thema akkers en
beemden uit de CHI in
de omgeving van het
plangebied

Afb. 3.
Plangebied geprojecteerd
op kadastrale minuut
1824.

4

ARCHEOLOGISCHE ACHTERGRONDEN

Voor zover bekend is er binnen het plangebied en binnen een straal van 500 m er omheen niet eerder archeologische onderzoeken uitgevoerd. De onderzoeksmelding die op afb. 5 betreft de melding voor het huidige onderzoek.

Op circa 1000 m ten zuidwesten van het plangebied bevindt zich een terrein van hoge archeologische waarde (monumentnummer 291), namelijk de Cingeltjes van Burgst. Bij onderzoek (BR-123-69, waarneming 5176) zijn hier twee cirkelvormige grachten uit de dertiende eeuw aangetroffen en ook ijzertijd aardewerk op het veen.

Afb. 4.

Onderzoeksmeldingen, monumenten, waarnemingen en vondstmeldingen zoals vermeld in Archis2 in de omgeving van het plangebied.

Burgtsedreef 8

28-11-2013

Legenda

- MONUMENTEN
- WAARNEMINGEN
- ONDERZOEKSMELDINGEN
- VONDSMELDINGEN
- HUIZEN
- TOP10 ((c)TDN)
- bebouwd gebied
- doorgaande wegen
- bos
- bouwland
- weiland
- boomgaard/kwekerij
- heide
- zand
- begraafplaats
- water
- overig bodemgebruik
- PROVINCIES

0 100 m

Archis2

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

5

DOELSTELLING

Archeologisch onderzoek in West-Brabant is tot voor kort vrijwel uitsluitend gericht geweest op de ontwikkeling van de laatmiddeleeuwse stadskernen.

Onderzoek naar de plattelandsbewoning uit het verleden is pas sinds 1995 van de grond gekomen. Ten westen van Breda is sinds 1998 archeologisch onderzoek uitgevoerd waarbij de bewoning in relatie tot het landschap centraal staat. Er wordt gekeken naar nederzettingsdynamiek en het ontstaan van het cultuurlandschap.

In de omgeving van Breda kunnen archeologische sporen en vondsten worden aangetroffen uit het paleolithicum tot en met het neolithicum, maar deze worden niet op grote schaal aangetroffen.

Archeologisch onderzoek in de nabije omgeving heeft uitgewezen dat het dekzandlandschap van Breda-West vanaf de bronstijd (circa 2000 v.Chr.) vrij intensief bewoond is geweest. Hierbij is tevens een nieuw beeld ontstaan van de bewoning in de ijzertijd (500 v. Chr. tot begin van de jaartelling), Romeinse tijd (begin van de jaartelling tot circa 400 na Chr.) en vroege middeleeuwen (450-1050 na Chr.). Achterliggend doel van het onderzoek is het zo compleet mogelijk onderzoeken van enkele dekzandruggen in het landschap waardoor een duidelijk beeld gevormd kan worden van de bewoningsgeschiedenis, de ontwikkeling van de bewoning in de regio en het gebruik van de ruimte in al zijn aspecten op deze landschappelijke eenheden.

In de late middeleeuwen en nieuwe tijd neemt de hoeveelheid activiteiten – en de archeologische overblijfselen daarvan – toe. Voor de gemeente Breda zijn naast de sporen uit de bronstijd tot en met de vroege middeleeuwen ook de sporen uit de late middeleeuwen (de periode van stadsontwikkeling), de sporen verbonden aan de Nassaus en de sporen uit de Spaanse tijd van groot belang.

Het landschap waarin de mensen gedurende de bewoningsperiode woonden is op diverse wijzen ingericht en gebruikt. De nalatenschap van deze inrichting en het gebruik daarvan geeft ons weer de mogelijkheid inzicht te krijgen in het leef- en denkpatroon van de bewoners gedurende de late prehistorie en de middeleeuwen. De vraagstellingen bij dit thema beslaan een breed geheel, van nederzetting tot begravingen. Het doel is een beeld te creëren van het leven in de regio Breda. De aandacht bij het onderzoek naar het natuurlijke landschap is met name gericht op de niet door de mens beïnvloede omgeving c.q. die aspecten van de natuur die uiteindelijk het menselijk handelen hebben beïnvloed.

Bij dit onderzoeksthema staat de ontstaanswijze van het gebied centraal. Er kan namelijk naast de landschappelijke ligging van de vindplaatsen ook een beeld verkregen worden van de ruimere regio.

De volgende gebiedsspecifieke onderzoeksvragen zijn geformuleerd, die aan de hand van de resultaten van het inventariserend veldonderzoek beantwoord zouden moeten kunnen worden:

- Zijn er sporen van de heerlijkheid Burgst aanwezig binnen het plangebied? vragen uit PVE
- Zijn er sporen van de Galgenakker Burgst aanwezig binnen het plangebied?
- Hoe is de bodemopbouw in het gebied (tevens eventueel door middel van boringen in kaart te brengen)?
- Zijn er sporen uit het paleolithicum/mesolithicum aanwezig?
- Zijn er sporen uit (het neolithicum,) de bronstijd, ijzertijd of Romeinse tijd aanwezig?
- Zijn er sporen van ontginning aanwezig?
- Is er sprake van een esdek en wat is de ontwikkeling en datering hiervan?
- Zijn er sporen die wijzen op middeleeuwse oorsprong van de bewoning?
- Zijn er sporen van oudere infrastructuur aanwezig?
- Is er bebouwing aanwezig?
- Zijn er aanwijzingen voor activiteiten uit de Spaanse tijd? Zijn er sporen van een legerkamp, of omwalling?
- Zijn er nog andere (bewonings)sporen?
- Wat is de aard, omvang (begrenzing vaststellen), datering, context, gaafheid, kwaliteit van de aangetroffen sporen?
- Wat is de waarde van de aangetroffen sporen?

Naast deze gebiedsspecifieke onderzoeksvragen dient aandacht te worden besteed aan onderstaande onderzoeksthema's en vraagstellingen die vanuit het totale archeologisch onderzoek in Breda-West zijn vertaald.

Het onderzoek betreft een proefsleuvenonderzoek (IVO-P) ter plaatse van de voorgenomen zone met bodemingrepen. Bij het onderzoek zijn de volgende onderzoeksvragen richtinggevend:

Landschap

- Hoe zag de paleogeografie er uit? Wat is de geomorfologische achtergrond van het huidige landschap? Wat is de hydrologische ontwikkeling in het gebied?
- Welke ontwikkelingen van het landschap en het milieu vonden gedurende deze periode plaats en welke invloeden hadden deze op het leefmilieu van de mens?

Bodem

- Tot op heden bestaat nog geen compleet beeld van de bodemopbouw in het centrum van Breda. Dit is onder andere het gevolg van het feit dat in de loop van de late middeleeuwen de mens op grote schaal het natuurlijk landschap

heeft aangepast door middel van ophogingen. Enerzijds lijkt het landschap een belangrijke rol gespeeld te hebben bij het uitkiezen van de oudste nederzettingenkern van Breda, anderzijds heeft men aan het eind van de 13e eeuw en het begin van de 14e eeuw op grote schaal de natuurlijke loop van de Mark teruggedrongen ten behoeve van uitbreiding en verdichting van de middeleeuwse kern. Ook bij de aanleg van de stadsverdediging lijkt het reliëf en landschap een belangrijke rol gespeeld te hebben. Informatie over de exacte wisselwerking tussen het natuurlijk landschap en de ontwikkeling en inrichting ligt op veel plaatsen in het bodemarchief opgeslagen.

- Archeologisch onderzoek naar het gebruik en de functie van beekdalen in het verleden heeft tot nu toe op kleine schaal plaats gevonden. Om beter inzicht te verkrijgen in de relatie en interactie tussen mens en beekdalen is het van belang de bodemopbouw en processen van bodemvorming in beekdalen beter in kaart te brengen.
- De hoger gelegen dekzandruggen zijn van oudsher geliefde plaatsen voor de mens om zich te vestigen. De ontwikkeling van cultuurlagen en esdekken is een belangrijk onderdeel van het archeologisch onderzoek. Op basis van deze ontwikkelingen kan een beter inzicht worden verkregen in het gebruik, de functie en betekenis van het landschap voor de mens.
- In Breda komen niet alleen pleistocene zandgronden voor die worden aangeduid als het Hoge, in het noordelijke deel van Breda komen holocene afzettingen voor, het Lage. In dit deel van Breda komen moeren (veengebieden), dalletjes, dijken, beemden en donken voor. Vooral de beemden zijn een kenmerkend onderdeel van het Lage en werden als grasland werden in het verleden extensief gebruikt als hooilanden en voor het weiden van vee. De functie van en de relatie tussen het Lage en de mens is nog niet intensief onderzocht.

Flora/fauna

- Wat was de aard van de begroeiing van het landschap gedurende de periode late prehistorie tot en met de middeleeuwen en welke invloeden had deze op de leefwijze van de mens?
- Welke wilde dieren kwamen in de vrije natuur in de omgeving van de nederzetting voor, zowel op het land als in het water en welke invloed hadden deze op de leefwijze van de mens?
- Welke gedomesticeerde dieren kwamen in de omgeving van de nederzetting voor, zowel op het land als in het water en welke invloed hadden deze op de leefwijze van de mens?
- het verkrijgen van informatie over de lange termijnontwikkeling van de vegetatie in de regio; de verhouding tussen de gebruikte en niet-gebruikte ruimte; de agrarische economie; de voedseleconomie; het gebruik van ruimte in huizen en op erven.

Bewoning / Nederzetting

- Zijn er nederzettingssporen op het terrein aanwezig en welke datering hebben zij?

- Hoe is de bewoning gestructureerd – losse erven of geconcentreerde bewoning? Is het mogelijk complete erven op dit terrein uit enige periode te onderzoeken?
- Wat is de verklaring voor de locatiekeuze ten opzichte van het 'natuurlijke' landschap en indien mogelijk het cultuurlandschap?
- Welke relatie is er te leggen tussen eventueel in tijd opvolgende elementen in het landschap (bv nederzettingssporen en begravingen uit uiteenlopende perioden)?
- Is er een koppeling mogelijk tussen de archeologische en de historische gegevens en archieven en welke relevantie of betekenis heeft dit?
- Welke dieren (gedomesticeerd en wild) kwamen in de nederzetting zelf of in de omgeving daarvan voor, zowel op het land als in het water, wat was de aard van de relatie van de mens met deze dieren en welke invloed hadden deze op de leefwijze van de mens ter plaatse van de archeologische vindplaats?

Verkaveling

- Zijn er sporen van verkaveling in het terrein, en zo ja wat is de aard en de wijze van aanleg van de verkaveling (sloten, greppels, afrastering, etc.)?
- Wat is de vorm van de verkaveling en omvang van de omgrensde percelen, zowel binnen als buiten een eventuele nederzetting?
- Welke relatie is er te leggen tussen de perceelgrenzen en de vroegste kadasterkaarten?
- Waarvoor zijn de kavels gebruikt?

Infrastructuur

- Komen er in het gebied sporen van paden, wegen en voorden voor en welke relatie hebben deze tot het onderzoeksgebied?
- Komen er in het gebied waterbeheerstructuren voor zoals dijken, gemalen, stuwen en (afwatering)sloten en welke relatie hebben deze tot het onderzoeksgebied?
- Wat is de relatie tussen de gebouwen en de diverse elementen van de infrastructuur?
- Wat is de relatie tussen de vormen van infrastructuur en de historische gegevens over paden en wegen?

Vestingbouw

- Zijn in het onderzoeksgebied sporen van vestingbouw of linies (onverstoord) aanwezig?
- Welke fasen uit de vestingbouw zijn op het terrein aanwezig?
- Zijn de sporen van vestingbouw te koppelen aan de vestingkaarten (uitgave gemeente Breda 2008)?

Complextype/Ensemble

- Hoe kan de locatie beschreven worden in termen van ensembles van sporentypen en -clusters? Het gaat erom ensembles te typeren opgebouwd vanuit de

meest eenvoudige vorm tot de meest samengestelde vorm. Deze getypeerde (representatieve of juist uitzonderlijke) ensembles hebben de functie van bouwsteen in de beschrijving van de aard van het gehele complextype.

- Het verkrijgen van inzicht in de lange termijnontwikkeling van de bewoning in de regio en daaraan gerelateerd het gebruik van de ruimte.
- Inzicht krijgen in de begrenzing en het karakter van de bewoningssporen; inzicht krijgen in de ruimtelijke en chronologische relatie tussen bewoningssporen uit verschillende perioden; vraagstukken omtrent continuïteit en discontinuïteit in bewoning beantwoorden; inzicht krijgen in de functie en het gebruik van zones in het landschap, bijvoorbeeld de situering van "site" en "off-site", nederzetting en grafvelden, dekzandrug en beekdal.

Op basis van het inventariserende veldonderzoek dient uitspraak te worden gedaan over de eventuele aanwezigheid van archeologische relictten in het plangebied. Daarbij dient voldoende inzicht te worden gegeven in de inhoudelijke en fysieke kwaliteit van de mogelijk aanwezige bewoningssporen op de betreffende locatie (aard, ouderdom, omvang, gaafheid, conservering) teneinde tot een waardestelling te kunnen komen, op basis waarvan vervolgens een selectieadvies opgesteld wordt. In dit advies kunnen maatregelen voor vervolgonderzoek en eventueel behoud worden opgenomen. Het definitieve selectiebesluit is voorbehouden aan het bevoegd gezag, de Afdeling Ruimte van de gemeente Breda.

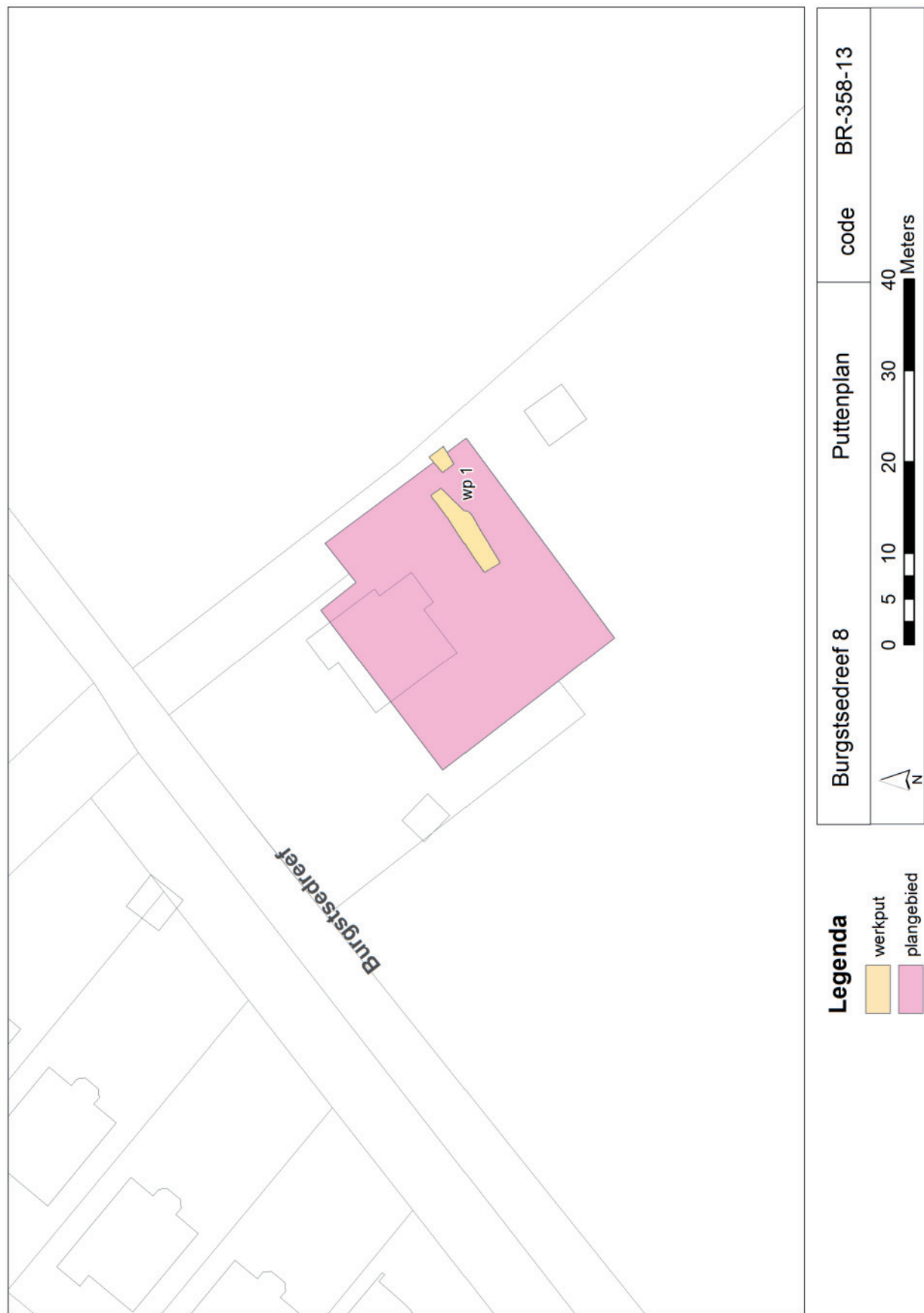
6

WERKWIJZE

Het inventariserend veldonderzoek door middel van proefsleuven is uitgevoerd op dinsdag 9 juli 2013. Er is één werkput aangelegd die bestond uit twee delen. Omdat er kabels en leidingen in de weg lagen is besloten het oostelijke deel iets te laten verspringen naar het zuiden. Het archeologisch vlak lag dieper dan verwacht, waardoor er nauwelijks ruimte was voor de stort. Hierdoor en omdat er kabels en leidingen in de weg zaten is de werkput iets kleiner geworden dan in het PvE gepland was. Het oppervlak van de geplande werkput was 60 m², in werkelijkheid is daarvan maar 25 m² onderzocht. Deze afwijking ten opzichte van het PvE is overlegd met en goedgekeurd door het bevoegd gezag; F.J.C. Peters.

Bij de aanleg van de werkputten is de bovengrond, bestaande uit de bouwvoor afgegraven tot op het niveau waar de grondsporen goed leesbaar waren. Het vlak is aangelegd met behulp van een graafmachine met gladde bak en waar nodig met de schop opgeschaafd. Het archeologische vlak is aangelegd op een diepte variërend tussen 0,01 m - en 0,13 m + NAP, dit is ongeveer 1,40 meter onder maaiveld. De vlakken zijn gefotografeerd en ingemeten met de robotic total station. De vlakhoogtes en de maaiveld hoogtes zijn om de vijf meter gemeten. Alle sporen zijn gecoupeerd, en de archeologisch relevante sporen zijn gedocumenteerd en afgewerkt. Om de tien meter zijn de profielen met een breedte van een meter gedocumenteerd en wanneer dit relevant was zijn de profielen over een grotere breedte afgestoken en gedocumenteerd. Het meetsysteem is via hoofdmeetpunten binnen het plangebied nauwkeurig gekoppeld aan het Rijksdriehoeksnet. De hoofdmeetpunten werden ingemeten door landmeters van de gemeente Breda. Tijdens het onderzoek is gewerkt conform het Programma van Eisen en de KNA 3.2.

Afb. 5.
De locatie van de werk-
putten op de huidige to-
pografische ondergrond.

7

RESULTATEN

7.1 Ondergrond en stratigrafie

De bodem in het plangebied is flink opgehoogd. In de profielen was te zien dat er ongeveer 120 cm grond in twee fases op het terrein was opgebracht (recente A-horizont, S 999). Hieronder was nog een oud esdek met een dikte van 18 centimeter aanwezig bestaande uit donkerbruin vetting iets humeus zeer siltig zand (Zs3) (A-horizont S 992).

Afb. 6.
Profiel 4 in werkput 1.

Dit esdek was alleen nog zichtbaar in profiel 4 en was in de andere profielen niet meer aanwezig. Onder dit esdek was een 10 tot 15 cm dikke inspoelingshorizont (Bh-horizont S 993) aanwezig bestaande uit bruin zand matig siltig (Zs2). Deze ligt op de natuurlijke dekzand bodem bestaande uit licht geelbruin Zs2 (C-horizont S 950). In de overige profielen wordt de natuurlijke dekzandbodem (S 950) van de opgebrachte laag (S 999) gescheiden door een niveau waarin de beide lagen verploegd zijn (S 991 Cp-horizont).

In het plangebied wordt de bovenkant van de natuurlijke ondergrond gevormd door een pleistocene dekzand afzetting. Het dekzand op deze rug is door de wind afgezet gedurende de laatste ijstijd (het Weichselien 120.000-10.000 jaar geleden). Deze afzetting behoort geologisch gezien tot de formatie van Bortel. Het plangebied is gelegen tussen de beemden van de Kroeten (29.021) in het noorden en de oude akkers van Galgenakker Burgst in het zuiden en oosten. Mogelijk heeft het aangetroffen oude esdek deel uitgemaakt van de Galgenakker Burgst. Het 120 centimeter dikke ophogingspakket dat daar bovenop ligt, is waarschijnlijk opgebracht in de nieuwe tijd en dan met name in de 18e-begin van de 19e eeuw.

7.2 Sporen en structuren

Er zijn tijdens het inventariserend veldonderzoek geen sporen aangetroffen. Spoornummers werden uitgedeeld aan lagen in de profielen (S 950, 991, 992, 993, 999).

7.3 Vondsten

In de ophogingslaag S 999 zijn verschillende zaken gevonden. Deze vondsten kregen vondstnummer 001. Het aardewerk uit deze ophogingslaag bestond uit witbakkend aardewerk, steengoed, industrieel vervaardigd aardewerk en europees porselein. Het aardewerk is te dateren in de nieuwe tijd A t/m C (1500-heden). In dezelfde laag zijn ook enkele fragmenten flessenglas, melkglas, vensterglas, metaal en een schroefdop van plastic gevonden. Het ensemble vondsten bij elkaar dateert de ophogingslaag in de nieuwe tijd C (1850-heden).

8

CONCLUSIE

Tijdens het inventariserend veldonderzoek door middel van proefsleuven aan de Burgstsedreef 8 zijn geen archeologische sporen aangetroffen. De opbouw van de bodem bestond van onder naar boven uit een C-horizont, waarop in één profiel nog een inspoelingslaag aanwezig was (Bh-horizont). Deze was afgedekt met een oudere akkerlaag (A-horizont) die vervolgens weer was afgedekt met een recentere A-horizont. In de overige profielen wordt de C-horizont van de recentere A-horizont gescheiden door een zone waarin de beide lagen verploegd zijn; Cp-horizont. De bovenste ophogingslaag was 120 centimeter dik. In deze ophogingslaag zijn enkele vondsten aangetroffen waarvan het merendeel te dateren was in de nieuwe tijd C.

8.1 Beantwoording onderzoeksvragen

Zijn er sporen van de heerlijkheid Burgst aanwezig binnen het plangebied?

Er zijn binnen het plangebied geen sporen van de heerlijkheid Burgst aangetroffen.

Zijn er sporen van de Galgenakker Burgst aanwezig binnen het plangebied?

In het meest noordoost gelegen bodemprofiel is een oude akkerlaag waargenomen. Dit profiel ligt het dichtste tegen de verwachte locatie van de Galgenakker Burgst aan. Het is dan ook waarschijnlijk dat de oude akkerlaag hiervan een overblijfsel is. Leenders situeert de rand van de akker in zijn cultuur historische inventarisatie ongeveer 30 meter oostelijker.

Hoe is de bodemopbouw in het gebied (tevens eventueel door middel van boringen in kaart te brengen)?

De opbouw van de bodem bestond van onder naar boven uit een C-horizont, waarop in één profiel nog een inspoelingslaag aanwezig was (Bh-horizont). Deze was afgedekt met een oudere akkerlaag (A-horizont) die vervolgens weer was afgedekt met een recentere A-horizont. In de overige profielen wordt de C-horizont van de recentere A-horizont gescheiden door een zone waarin de beide lagen verploegd zijn; Cp-horizont.

Zijn er sporen uit het paleolithicum/mesolithicum aanwezig?

Er zijn geen sporen en vondsten uit het paleolithicum en mesolithicum aangetroffen.

Zijn er sporen uit het neolithicum, de bronstijd, ijzertijd of Romeinse tijd aanwezig?

Er zijn geen sporen en vondsten uit het neolithicum, de bronstijd, ijzertijd en Romeinse tijd aangetroffen.

Zijn er sporen van ontginning aanwezig?

Er zijn geen sporen van ontginning aanwezig

Is er sprake van een esdek en wat is de ontwikkeling en datering hiervan?

Ja, er zijn twee esdekken aangetroffen. Het oudste esdek behoort waarschijnlijk tot de Galgenakker Burgst. Dit esdek kon niet op basis van vondstmateriaal gedateerd worden. De bovenste, recentere ophogingslaag is te dateren in de nieuwe tijd C (1850-heden).

Zijn er sporen die wijzen op middeleeuwse oorsprong van de bewoning?

Nee, er zijn geen sporen of vondsten aangetroffen die wijzen op bewoning met middeleeuwse oorsprong.

Zijn er sporen van oudere infrastructuur aanwezig?

Nee, er zijn geen sporen aangetroffen van oude infrastructuur.

Is er bebouwing aanwezig?

Er zijn geen sporen van bebouwing gevonden.

Zijn er aanwijzingen voor activiteiten uit de Spaanse tijd? Zijn er sporen van een legerkamp, of omwalling?

Het onderzoek heeft geen aanwijzingen voor activiteiten uit de Spaanse tijd opgeleverd. Er zijn dan ook geen sporen gevonden die in verband kunnen worden gebracht met een legerkamp of omwalling.

Zijn er nog andere (bewonings)sporen?

Er zijn geen (bewonings)sporen gevonden.

Wat is de aard, omvang (begrenzing vaststellen), datering, context, gaafheid, kwaliteit van de aangetroffen sporen?

Er zijn geen sporen aangetroffen, bovenstaande vraag kan dan ook niet beantwoord worden.

Wat is de waarde van de aangetroffen sporen?

Er zijn geen sporen gevonden waaraan een waarde kan worden gegeven. Er is hier geen vindplaats aangetroffen.

9

WAARDERING EN AANBEVELING

Er is geen archeologische vindplaats aan getroffen. Er kan dus ook geen waardering plaatsvinden. Daarom wordt er geadviseerd het plangebied vrij te geven voor verdere ontwikkeling.

10

LITERATUUR

Berends, M., J. Hendriks (red), 2008. *Erfgoed in context. ErfgoedVisie 2008-2015*, gemeente Breda.

Centraal College van Deskundigen, 2006. *Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie, versie 3.1*, Gouda.

Craane, M.L., F.J.C. Peters, 2012. *Selectiebesluit Burgstsedreef 8* (ErfgoedBesluit 2013-23), Breda.

Leenders, K.A.H.W., 2006. *Cultuurhistorische landschapsinventarisatie gemeente Breda*, Breda.

Peters, F.J.C., M.L. Craane, 2012. *Programma van Eisen Burgstsedreef 8, gemeente Breda* (PvE 2013-17), Breda.

Websites

www.archis2.archis.nl

Noten

1. Peters en Craane 2013.

bijlage 1: sporenlijst

Put	Spoor	Spooraard	Begin_per	Eind_per	Nap-onder	Nap_boven	Opmerking
1	950	C				0,18	C-horizont
1	991	LG			0,18	0,38	Cp-horizont, doorwerkte laag c-horizont gemengd met Ap-horizont. Puinriekafdrukken zichtbaar
1	992	LG			0,06	0,22	A-horizont
1	993	LG			-0,06	0,06	Be horizont, inspoelingshorizont
1	999	LG	NTC	NTC	0,3	1,5	verstoorde opgebrachte laag. Ap-horizont.

bijlage 2: vondstenlijst en aardewerkinventarisatielijst

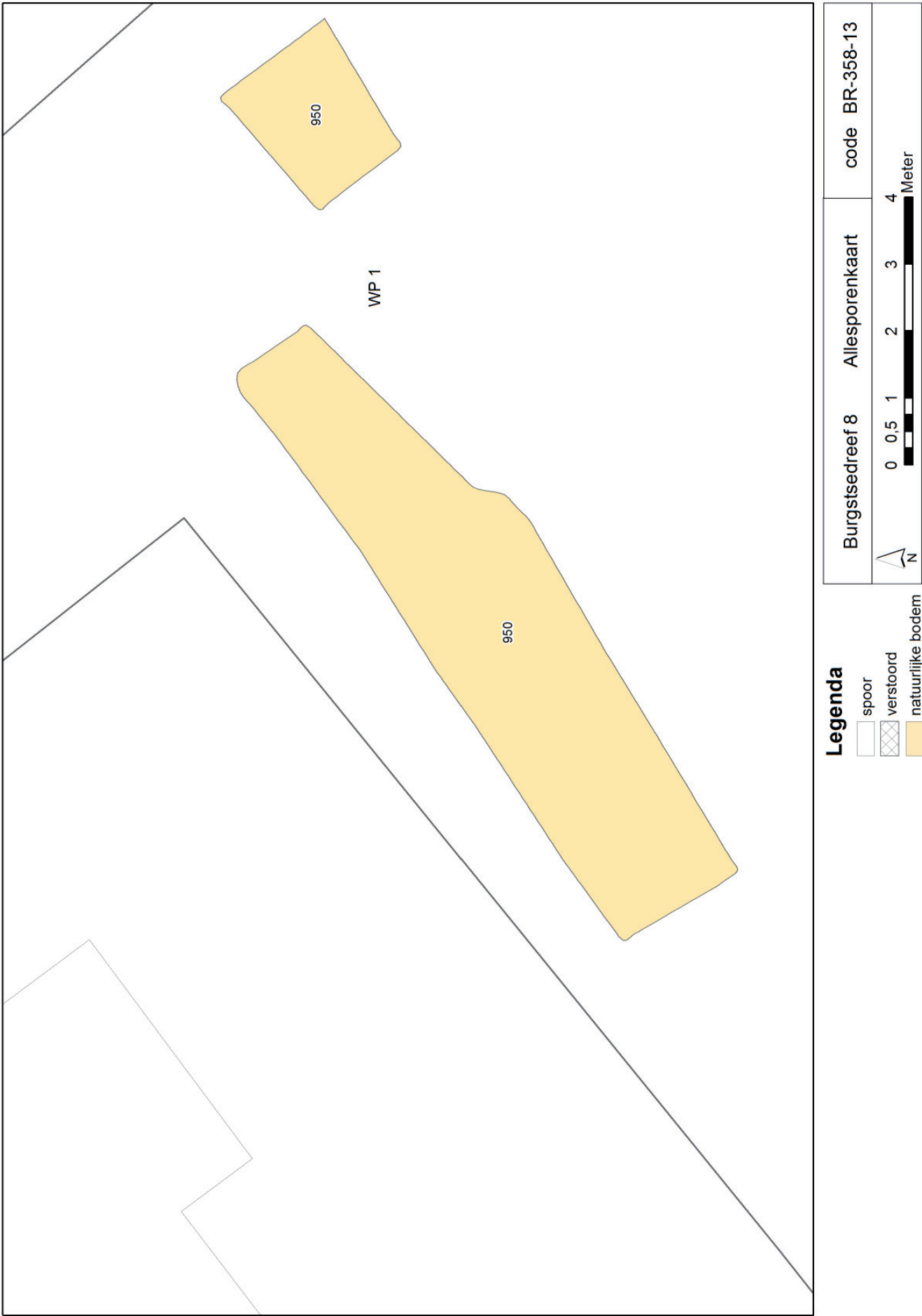
Vondstenlijst

Barcode	Put	Vlak	Spoor	Spooraard	Vulling	Vak	Categorie	Begin_per	Eind_per	Aantal	Gewicht	Opmerking
BR-358-13.001CER1	1	P1	999	LG	1	A1	CER	NTC	NTC	1	3,7	mogelijk porselein van beeldje
BR-358-13.001CER	1	P1	999	LG	1	A1	CER	NTB	NTC	11	107,2	
BR-358-13.001GLS	1	P1	999	LG	1	A1	GLS	NT	NT	9	70	3x fragm fles, 5x vensterglas, 1x fragm verbrand glas, 1x fragm wit melkglas
BR-358-13.001KST	1	P1	999	LG	1	A1	KST	NTC	NTC	1	1,4	fragment wit schroefdop
BR-358-13.001MTL1	1	P1	999	LG	1	A1	MTL			1	7,9	

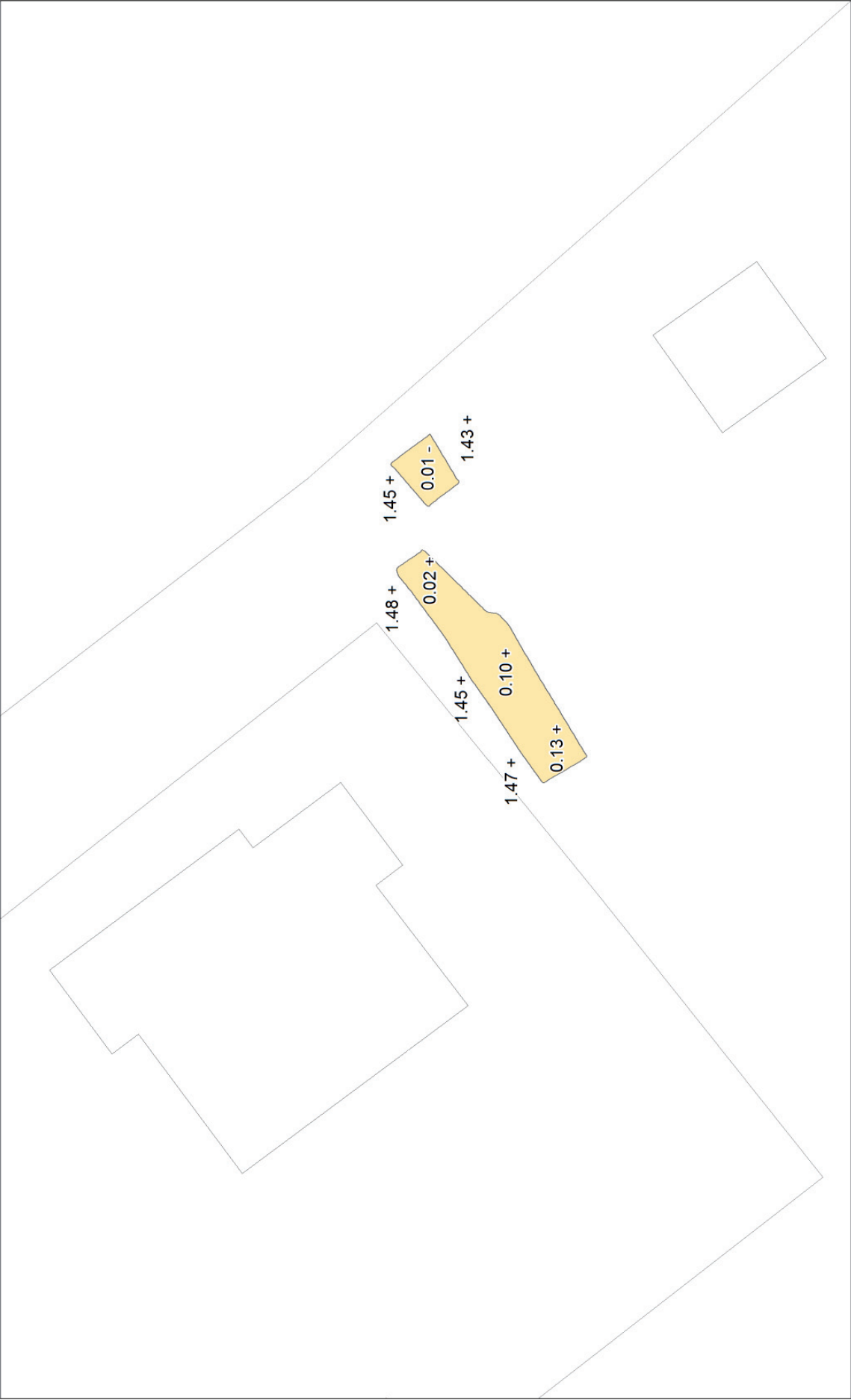
Aardewerkinventarisatielijst

Vondstnr	Put	Spoor	Spooraard	Vulling	Betrouw- baarheid	Datering	Periode begin	Periode eind	Vondst- categorie	Baksel	Aantal	Gewicht	Wand	Rand	Bodem	Opmerking
BR-358-13.001CER	1	999	laag	1	Verstoord		NTC	NTC	CER	Industrieel	2	50			2	1x fragm P. Regout bord 1889 (beeldmerk type 76), 1x fragm standing zalfpot
BR-358-13.001CER	1	999	laag	1	Verstoord		NTC	NTC	CER	Porselein euro	8	30	1	4	3	7x fragm schoteltje (mael) grijs+goude lijn op rand en spiegel, 1x fragm oor kopje?
BR-358-13.001CER	1	999	laag	1	Verstoord		NTA	NTC	CER	Steengoed plus	1	8			1	dubbelzijdig zoutglazuur
BR-358-13.001CER	1	999	laag	1	Verstoord		NTA	NTB	CER	Witbak-kend AW	1	20	1			dubbelzijdig loodglazuur, uitwendig koperoxide
BR-358-13.001CER1	1	999	laag	1	Verstoord		NTC	NTC	CER	Porselein euro	1	4	1			fragm beeldje kindje? met roze rok/broek met strikje

bijlage 3: allesporenkaart werkput 1

bijlage 4: Vlak- en maaiveldhoogtes in NAP

Projectnaam Burgstsedreef 8		Puttenplan	code	BR-358-13
1.45 + hoogte in NAP		0 2,25 4,5 9 13,5 18	Meters	

Legenda

werkput